

het wegsnijden of -schrappen van de glashuid en het aldus blootleggen van een lichtere scherf, ook in onzen tijd van stellige beteekenis kan zijn en het lijkt mij trouwens niet onwaarschijnlijk toe, dat men in de toekomst allengs meer waarde zal gaan toekennen aan een versiering in niet-picturalen, d.w.z. in ornamentalen zin. Waaruit natuurlijk niet de verkeerde gevolgtrekking gemaakt moet worden, dat een oeuvre als dat van Lea Halpern ook maar in het minst om zulk een versiering zou *vragen*. Het gaat er hier slechts om, den lezer een denkbeeld te geven van de verschillende expressiemogelijkheden der pottenbakkerskunst en er terloops op te wijzen, dat deze niet alle heden ten dage volledig worden gebruikt.

Zijn er veel leeken, die zich ooit rekenschap gaven van wat hierboven slechts beknopt en schetsmatig kon worden aangeduid? Wij gelooven van niet, want méér nog misschien dan eenige van haar zuster-kunsten of kunstambachten ligt de ceramiek in onze maatschappij „achter de bank”. Het aantal bezielde beoefenaars staat dan ook onvermijdelijkerwijs in verhouding tot dat van de begripenden en bewonderenden. Hier in 't land kent men verschillende verdienstelijke, zelfs heel verdienstelijke vervaardigers van het niet te kostbare product, maar weinigen die naar het hoogste dingen en zich gedreven voelen tot de schepping van het superieure en uitzonderlijke. In het werk der „jongeren” mist men veelal iets. Het treft zelden door verbeeldingskracht en neigt weleens naar het volksch-brave of zoet-æsthetische; of ook het ontbeert, als in het geval van Kamerlingh Onnes, bij alle onmiskenbare fijngevoeligheid te zeer den stempel eener persoonlijkheid, den stempel eener onaanraakbare innerlijke overtuigdheid.

Wie zal Nienhuis en Lanooy vervangen, wanneer zij eens komen te sterven? Voor zoover ik heb kunnen nagaan is er slechts een, die hun arbeid voortzet, niet voor hen onderdoet en in goede momenten evenmin voor de beste buitenlanders. Deze jonge vrouw toonde reeds bij haar debuut, haast tien jaar geleden nu, in de kunstzaal Kleykamp te Den Haag, dat zij een geboren ceramiste was, bereid alles op het spel te zetten ter wille van haar werk — haar rust, haar comfort, haar gezondheid. Zij bewees reeds toen niet enkel het vak ter dege te hebben geleerd, maar tevens den drang in zich te hebben het uiterste uit de materie te halen, de geheimen van vorm en glazuur in onderlingen samenhang geheel te willen doorgronden en eerbiedigend te willen uitbuiten.

Op die eerste tentoonstelling en op een latere in dezelfde kunstzalen — van '36 — kon de verscheidenheid der voortbrengselen aanstonds opvallen. De pottenbakster zocht van begin af niet door specialisatie in bepaalde genres tot een dadelijk herkenbaren stijl of manier te komen, maar zond moedig haar voelhorens uit naar alle zijden, en in deze